

ת"פ 61549/01/14 - בית המכס ומע"מ ירושלים נגד קבוצת דרך הנועם בע"מ, ראמי עלון

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 61549-01-14 בית המכס ומע"מ ירושלים נ'
קבוצת דרך הנועם בע"מ ואח'

בפני כבוד השופט שמואל הרבסט
בעניין: בית המכס ומע"מ ירושלים

המאשימה

נגד

1. קבוצת דרך הנועם בע"מ
2. ראמי עלון

הנאשמים

גזר דין

כתב האישום והסדר הטיעון

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן, במסגרת הסדר טיעון בין הצדדים. הנאשם הודה גם בשם שתי הנאשמות האחרות, חברות בתחום הבניה אשר אותן הוא ניהל.

שני האישומים הראשונים בכתב האישום מתייחסים לנאשמת 1 ולנאשם דן.

על פי האישום הראשון, בחודשים 10/10-09/11 הגישה הנאשמת 1 באמצעות הנאשם 12 דו"חות תקופתיים בהם לא כללה את מלוא עסקאותיה. בתקופה זו דיווחה באמצעות הנאשם, על מחזור עסקאות בסך ₪ 107,410 אשר מחזור עסקאותיה הגיע לפחות ל-2,368,400 ₪. ההפרש בסך 2,260,990 ₪ לא דווח.

האישום השני מתאר כי בחודשים ינואר עד מאי 2012, לא הגישה הנאשמת 1 באמצעות הנאשם, 5 דו"חות תקופתיים. הנאשמים הוציאו 13 חשבוניות מס, בסך של 916,827 ₪, אשר המס הנובע מהן הוא בסך 126,506 ₪ ולא שילמו במועד את המס הכלול בהן.

אישומים 3-5 מתייחסים לנאשמים 2 ו-3.

אישום 3 מתאר כי בחודשים ינואר עד דצמבר 2008 הגישה נאשמת 3, באמצעות הנאשם, 12 דו"חות תקופתיים בהם היא לא כללה את מלוא עסקאותיה. בתקופה זו דיווחה הנאשמת 3 באמצעות הנאשם, על מחזור עסקאות בסך 1,932,908 ₪, כאשר מחזור עסקאותיה הגיע לפחות ל-4,754,180 ₪. הפרש העסקאות אשר עליהן לא דיווחו הנאשמים הינו בסך 2,821,272 ₪.

מאישום 4 עולה כי בחודשים ינואר עד דצמבר 2009 הגישה נאשמת 3, באמצעות הנאשם, 12 דו"חות תקופתיים בהם לא כללה את מלוא עסקאותיה. בתקופה זו דיווחה הנאשמת באמצעות הנאשם, על מחזור עסקאות בסך 343,467 ₪, כאשר מחזור עסקאותיה הגיע לפחות ל-4,122,587 ₪. הפרש העסקאות אשר לא דיווחו עליו הנאשמים הינו בסך 3,779,120 ₪.

מאישום 5 עולה כי בחודשים ינואר עד דצמבר 2010 הגישה הנאשמת 3, באמצעות הנאשם, 6 דו"חות תקופתיים בהם היא לא כללה את מלוא עסקאותיה. הנאשמת דיווחה באמצעות הנאשם, על מחזור עסקאות בסך שקל אחד בלבד, כאשר מחזור עסקאותיה הגיע לפחות ל-942,837 ₪. הפרש העסקאות שהנאשמים לא דיווחו עליו הוא בסך 942,836 ₪.

לכל אחד מהאישומים צורף נספח המציג בטבלאות את הסכומים המפורטים בהם (נספחים א'- ה' לכתב האישום).

בגין כך הורשע הנאשם על פי הודאתו ב-42 עבירות של מסירת דו"חות הכוללים ידיעה כוזבת במטרה להתחמק מתשלום מס, 5 עבירות של אי הגשת דו"חות תקופתיים במועד ו- 52 עבירות של הוצאת חשבוניות מס ללא תשלום מס במועד הכלול בהן, לפי סעיף 117(ב)(1), 117(א)(6) ו-117(א)(14) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: "החוק").

בעת הצגת הסדר הטיעון, הודיעה ב"כ המאשימה כי תטען לעונש מאסר של 24 חודשים, קנס לשיקול דעת בית המשפט ותנאי, ואילו הנאשם נותר חופשי בטיעונו.

מתסקיר שירת המבחן מיום 10.7.15 עולה כי הנאשם בן 40 שנים, נשוי ל-5 נשים ואב ל-30 ילדים. הנאשם מתגורר בירושלים עם משפחתו ועובד בעבודות מזדמנות.

בילדותו נשר הנאשם מבית הספר, על אף רצונו להמשיך בלימודים, וכבר גיל 7 שנים החל לסייע להוריו בפרנסת המשפחה שחיה בדוחק כלכלי ועבד שעות רבות.

הנאשם תיאר את ילדותו כבן תשיעי מבין 14 ילדים אשר צרכיהם הרגשיים לא סופקו, ומסר כי רוב אחיו מעורבים בפלילים בתחומי הרכוש, אלימות ותעבורה ואף ריצו מספר מאסרים.

קצינת המבחן התרשמה כי האופן אשר בו גדל הנאשם ותפקודו כ"ילד הורי" אשר נדרש למלא מחויבות כלכלית כלפי בני משפחתו מגיל צעיר, גרם לכך שמערכת ערכיו אינה מגובשת ומתבטאת במעורבות חוזרת ונשנית בפלילים, באימוץ דפוסי התמודדות לא מסתגלים ובקושי רב להציב גבולות להתנהגותו ולקבל גבולות חיצוניים.

במשפחתו כיום, תיאר הנאשם הרמוניה בין חמשת נשותיו וילדיהם, וציין כי שניים מילדיו סובלים מבעיות בריאותיות, כאשר בן אחד סובל מאיחור התפתחותי ומאפילפסיה ונמצא במסגרת חינוך מיוחד, ובת נוספת סובלת מתסמונת דאון.

לדבריו, בשנת 2007 סיים לימודי תעודה בפיתוח תשתית ובניין ובהמשך הקים את שתי החברות בתחום הבניין. במהלך השנים הראשונות הצליח מאוד בעסקיו, אך בשנת 2009, בין היתר בשל החלטות עסקיות שגויות נקלע לחובות ולקשיים כלכליים רבים ומצא עצמו ללא יכולת לשלם עבור המשכורות לעובדיו ועבור הציוד שרכש, עד אשר נאלץ לסגור את החברות בשנת 2012.

הנאשם תיאר תחושות מצוקה וחוסר אונים בנוגע למצב הכלכלי אליו נקלעו הוא ובני משפחתו, אשר בעטיו חלה גם נסיגה במצבו הנפשי ועל כן החל ליטול תרופות אנטי דכאוניות. כיום הנאשם נמצא במעקב רפואי וממשיך בטיפול התרופתי ובדיווח פסיכיאטרי שהוצג בפני קצינת המבחן עולה כי קיים רושם למצב דכאוני חרדתי שהולך ומחמיר.

הנאשם עובד בעבודות מזדמנות בשל קשיים למצוא עבודה לאור ההליכים המשפטיים נגדו בהוצאה לפועל ונוכח שלילת רשיונו.

לאחר ששקלה את כלל הנתונים הנוגעים לנאשם, המליצה קצינת המבחן על עונש הכולל מאסר בפועל, ובנוסף מאסר על תנאי וקנס.

דר' ג'וזף פארח העיד בפני על פי הזמנת הנאשם, ואף הוגשה לי חוות דעת מטעמו, אשר מלמדת כי הנאשם למעשה מכור לתרופה פסיכיאטרית מסוימת, והליך שיקומו וגמילתו מתרופה זו עשוי להמשך לאורך פרק זמן של שנה אחת. דר' פארח אף הצביע על סכנה ממשית לבריאותו של הנאשם אם לא ייגמל בטרם ייגזר עונשו, מאחר ועונש מאסר, ככל שיוטל, עשוי להביא להפסקה חדה בשימוש בתרופה זו, ושם טמונה סכנה קשה לפגיעה במרכז הנשימה במוחו של הנאשם.

המלצתו היא, אם כן, למיצוי הליך שיקומי בטרם ייגזר דינו של הנאשם, וזאת מהסיבות שצוינו לעיל.

תסקיר משלים אשר הוגש לעיוני ביום 1.5.17, סובר כי ככל שחוות דעתו של דר' גוזף נכונה היא, הרי שיש לבחון את התמכרותו של הנאשם לתרופה הרלבנטית, בדרך של טיפול בהוסטל סגור, כדרך שבה מטפלים במכורים.

תסקיר משלים ואחרון אשר הוגש לעיוני ביום 28.9.17, עלה כי הנאשם נקלט בקהילה טיפולית, עזב, חזר, שוב עזב ושוב חזר, עד שביום 14.7.17 עזב את הקהילה הטיפולית מיוזמתו ולא שב אליה. קצינת המבחן מציינת כי "כל הניסיונות הטיפולים...לא נשאו פרי ועל כן אנו נאלצים להמנע מהמלצה טיפולית בעניינו".

בא כוח המאשימה טענה כי מדובר בפגיעה קשה עד מאד בערכים המוגנים של שוויון בנטל המס, וזאת עקב היקפן הכלכלי של העבירות המיוחסות לנאשם, ומשכך, הרי שמתחם הענישה ההולם בעניינו צריך שיעמוד על **18-36** חודשי מאסר, יחד עם קנס אשר צריך ויעמוד על **150,000 ₪**.

הנאשם עצמו, לשיטת המאשימה, הינו בעל עבר פלילי עשיר הכולל שבע הרשעות בעבירות איומים, תקיפה, מרמה, רכוש והסעת שוהים בלתי חוקיים, אשר בגינן הוא ריצה במצטבר 7 חודשי מאסר אשר רוצו בעבודות שירות וכן מאסרים מותנים העומדים ותלויים נגדו. עוד הוסיפה המאשימה, כי ככל שסובל הנאשם מבעיה נפשית כזו או אחרת, הרי שהוא יוכל לקבל את הטיפול הראוי במסגרת שירות בתי הסוהר.

הסניגור טען כי נסיבותיו האישיות הרפואיות והכלכליות של הנאשם חריגות מאוד. מצבו הרפואי והנפשי קשה ומצריך טיפול. מדובר באב למשפחה ענפה עד מאד, אב ל-29 ילדים, דומיננטי עד מאד למשפחתו, וסובל קשות ממשבר נפשי אשר בא לידי ביטוי בחוות דעתו של דר' פארח וכן במסמכים שונים שהוגשו לעיוני. התמוטטות חברותיו מקורן בנפילתה של חברת בראשי, אשר עם נפילתן החלה תגובת שרשרת משמעותית שהביאה למצב המתואר בכתב האישום דנן.

שני הצדדים הגישו **פסיקה** מתאימה להוכחת טענותיהם ולהצדקת המתחמים המשוייכים לשיטותיהם העונשיות והמנוגדות.

הנאשם בדברו האחרון, ביקש רחמים בעת גזירת דינו, בכה וסיפר על קשייו ועתר שוב להקלה בעונשו.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

כספי המסים נועדו להגשמת מטרות ציבוריות לרווחת כלל אזרחי מדינת ישראל. התחמקות מתשלום מסים משמעה פגיעה בקופה הציבורית, גריעת שירותים ציבוריים חיוניים שונים וכן פגיעה בשוויון בנטל הנשיאה בתשלום המסים. החומרה המיוחדת בעבירות המסים היא בקלות ביצוען מחד, והקושי בגילויין ואיתורן מאידך. מעשה העבירה בעבירות מסוג זה איננו מוחשי שכן אין בו נטילת כספים פיזית, אך הלכה למעשה זוהי בדיוק משמעותו. המתחמק מתשלום מס כמוהו כשולח יד לקופה הציבורית, ובעקיפין גם לכיסם הפרטי של כל אחד מאזרחי המדינה, אלה הנושאים בנטל כדין. ככל שהסכומים שמעלימים וגוזלים עברייני המס גבוהים יותר, גוברת מידת הפגיעה בערכים המוגנים.

חשיבותם של הערכים המוגנים והפגיעה בהם בעבירות המסים, הובילה לכך שפסיקת בית המשפט העליון מתווה כי שיקולי ההרתעה יקבלו בשכמותן בכורה על פני נסיבותיהם האישיות של הנאשמים (ר' למשל ברע"פ **אודיז נ' מדינת ישראל**, פסק דין מיום 20.2.13, פסקה 7 לפסק דינו של כב' השופט א' שהם, פורסם בנבו).

וכעת, לנסיבות המקרה שלפניי.

תחילה אציין, כי על אף שבכתב האישום חמישה אישומים נפרדים, הרי שסמיכות הזמנים והרצף במעשים, שנה אחר שנה, החל משנת 2008 ועד שנת 2012, נוסף לדמיון הרב בין המעשים המתוארים בהם מלמד כי ביניהם קשר הדוק, ולפיכך מדובר באירוע עונשי אחד לגביו ייקבע מתחם ענישה אחד. לחזרה על המעשים פעמים כה רבות, יינתנו המשקל ומשמעות ההולמים בתוך אותו מתחם.

נסיבות ביצוע העבירות שלפניי מעידות על חומרה רבה. הנאשם חזר על אותן עבירות עשרות פעמים, פעם אחר פעם הגיש דו"חות כוזבים שאינם משקפים נאמנה את הכנסותיו, ובהם הוא הצהיר על הכנסות נמוכות במיליוני שקלים מהכנסותיו בפועל. במקרים אחרים נמנע הנאשם מלהגיש דו"חות או לדווח על עסקאות והכנסות שהכניס לחברות שניהל.

הנאשם פעל לבדו כמנהלן הפעיל של שתי החברות, כך שמידת שליטתו במעשים הייתה בלעדית ובהתאמה גם אפשרותו להימנע מביצוע העבירות - בידו הייתה. הנאשם אשר במשך תקופה לא קצרה השכיל לנהל את עסקיו בהצלחה, הפגין תחכום ושיטתיות באופן שבו הגיש את הדו"חות ובהם מידע כוזב פעם אחר פעם, וזאת עשה במשך כארבע שנים. הנאשם פעל בשיטתיות המעידה על תכנון וערמה, ונראה כי אלמלא היו רשויות המס מבחינות בעבירות שביצע, היה הנאשם ממשיך ומבצע עוד עבירות רבות.

הנאשם ידע כי הוא עובר על החוק בדיווחים ובהימנעות מהם במקרים אחרים, אך לא נמנע מלהמשיך ולשטות ברשויות המס, כאשר לנגד עיניו הכסף שירוויח כתוצאה ממעשיו. הסבריו של הנאשם בדיעבד, כי מצבו הכלכלי הקשה גרם לו לעבור את העבירות לא יכולים להוות הצדק לביצוע המעשים. הציפיה היא כי אזרחי המדינה יישאו בתשלום המסים, גם כאשר מצבם הכלכלי אינו פשוט, והנאשם אינו יכול לעשות דין לעצמו ולפטור עצמו מתשלום סכומי כסף גבוהים אשר הוא חייב בהם בהתאם להכנסותיו במהלך ניהול עסקיו.

סכומי המס שגרע בכך הנאשם הגיעו כדי מאות אלפי שקלים, כך שמידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה- גבוהה. לאחר שבחנתי את הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם, את נסיבות ביצוע העבירה והענישה הנוהגת בפסיקה, מצאתי כי מתחם הענישה נע במקרה זה בין **10-24 חודשי מאסר לריצוי בפועל, נוסף לעונשים נלווים.**

העונש המתאים

הנאשם, תושב בית חנינה, יליד שנת 1976, נשוי כאמור ל-5 נשים ואב ל-30 ילדים.

לקולה שקלתי את הודאתו בעבירות המיוחסות לו, הודאה שיש עמה קבלת אחריות ושיתוף פעולה עם רשויות החוק. עוד שקלתי לקולה גם את מצבו הכלכלי הקשה והעובדה שעול פרנסתו של 5 נשותיו וילדיו מוטל עליו שקלתי, וכן את מצבו הבריאותי - נפשי אשר התערער בעקבות כישלון עסקיו.

אלא שאל מול הנסיבות לקולה, עומדים במקרה זה שיקולים לא מועטים גם לחובת הנאשם.

גיליון הרשעותיו של הנאשם מעיד כי לחובתו הרשעות רבות בעבירות מתחומים שונים וביניהן עבירות רכוש, מרמה, אלימות והעסקת עובד זר וכן עבירות תעבורה שונות, והוא נידון בגין לעונשי מאסר בפועל, מאסרים שרוצו בעבודות שירות ועוד. הרשעתו הראשונה של הנאשם היא משנת 2009, ואילו האחרונה, עבירת איומים משנת 2014, כלומר במהלך התקופה שביצע את העבירות דן ביצע הנאשם עבירות נוספות ולא מדובר בהרשעות שהן נחלת העבר ובדרך שהנאשם זנח.

עברו הפלילי של הנאשם, חזרתו על ביצוע עבירות שוב ושוב- מעידים כפי שהתרשמה גם קצינת המבחן, כי הוא פועל באופן אימפולסיבי ובעייתי ומתקשה להפנים את משמעות החוק ושמירה על גבולותיו, ומגוון העונשים שנגזרו עליו, בהם מאסר בפועל לא היוו עבורו גורם מרתיע ומציב גבולות.

דבריו לקצינת המבחן מעידים גם הם כי הנאשם לא התאמץ דיו כדי לסור מדרכו הרעה, ולפיכך התרשמה קצינת המבחן כי לא ניתן ללמוד על שינוי משמעותי בחיי הנאשם, הנוטה לצמצם ולטשטש את הבעייתיות שבהתנהגותו ולהבליט את מצוקתו, וכן נוטה להשליך את האחריות למעשיו על גורמים חיצוניים.

מכאן שעל אף הודאתו בעבירות בבית המשפט, הנאשם לא נוטל אחריות מלאה על מעשיו ולכן לא מדובר בנאשם שהשאיר מאחור את העבריינות, וקיים חשש שישוב ויבצע עבירות נוספות.

על כל אלו יוסף, כי מחדליו של הנאשם טרם הוסרו, ועניין זה מוסיף ומלמד על גישתו למעשיו המתוארים בכתב האישום.

בעיותיו הרפואיות- נפשיות של הנאשם אכן מצריכות טיפול והשגחה כעולה מחוות הדעת אשר הוגשה לעיוני, אולם בטוחני כי שירות בתי הסוהר יהא ערוך ומוכן לקליטתו של הנאשם לריצוי מאסרו, מאחר והוא עצמו ויתר על אופציית השיקום במו ידיו, ובמו רגליו עזב את הקהילה הטיפולית ואיתה נעזב וננטש נימוק משמעותי להקלה בעונשו. יצוין, כי אף מלכתחילה נשלח הנאשם להליך הגמילה, וזאת על אף שקשה למצוא קו ברור בין התמכרותו לעבירות המיוחסות לו בכתב האישום דנן.

הזדמנות נדירה, אם כן, הגיעה לפתחו של הנאשם. הגיעה אך נדחתה על ידו שוב ושוב.

חבל שכך, אך אין בענייננו שיקום ואף לא היה, ומשכך, באיזון בין השיקולים ועל אף הנסיבות ששקלתי לקולה, לא מצאתי כי מתקיימים בענייננו תנאים מספקים לסטייה אל עבר הרף הנמוך של מתחם הענישה, ואין מנוס במקרה זה מהטלת עונש מאסר לריצוי בפועל למשך תקופה משמעותית. גישה עונשית זו אף "מתכתבת" עם גישתו של שירות המבחן, ועל כן המסקנה היא אחת - עונש בדמותו של מאסר בפועל ממשי ומוחשי.

נוכח כל האמור לעיל ולאחר ששקלתי את מכלול השיקולים הנדרשים, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. **תשעה עשר (19) חודשי מאסר לריצוי בפועל. הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו ביום 1.12.17 עד השעה 09:00 בבית המעצר "ניצן" ברמלה.**
2. **שישה (6) חודשי מאסר אשר אותם הנאשם לא ירצה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסרו על כל עבירת פשע לפי פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961.**
3. **קנס בסך ₪ 70,000 או שישה חודשי מאסר תמורתו אשר ישולם ב- 35 תשלומים שווים, החל מיום 1.9.18 ובכל אחד לחודש שלאחריו. לא ישולם אחד מן התשלומים במועדו או עד לחמישה ימי עסקים אחריו, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי והנאשם יאסר.**
4. **קנס בסך ₪ 100 על נאשמת 1 אשר ישולם עד ליום 1.1.18.**

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, י"א תשרי תשע"ח, 01 אוקטובר 2017, בנוכחות הצדדים ובאי כוחם.